

Eierskap i vann- og vindkraft

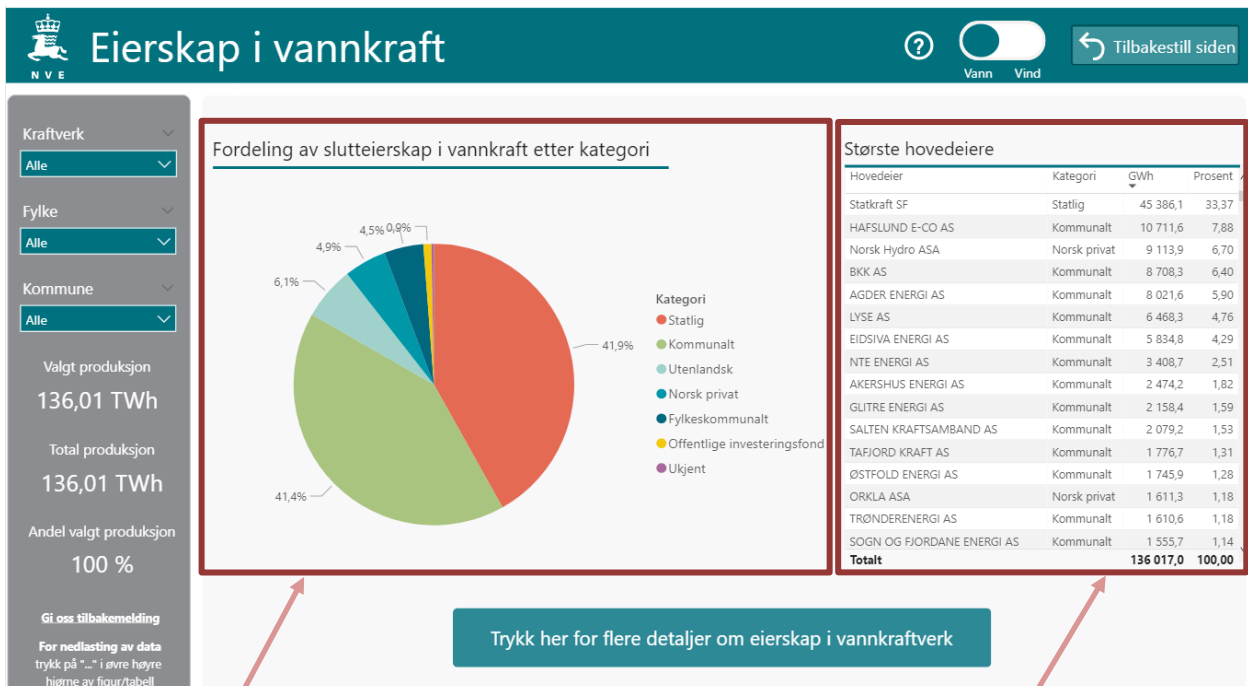
«Eierskap i vann- og vindkraft» er en interaktiv Power BI-rapport som inneholder eierskapsdata for vind- og vannkraft. Oversikten har som hensikt å vise fram bakenforliggende eierskap i kraftsektoren, og hvor mye som eies av ulike sektorer som offentlig, privat og kommunalt. Rapporten er basert på NVEs vann- og vindkraftdatabase, Skatteetatens aksjonærregister og enhetsregisteret hos Brønnøysundregistrene.

Dette dokumentet inneholder en brukerveiledning og beskrivelse av metodikk og datakilder som ligger bak rapporten.

1. Brukerveiledning Power BI-side

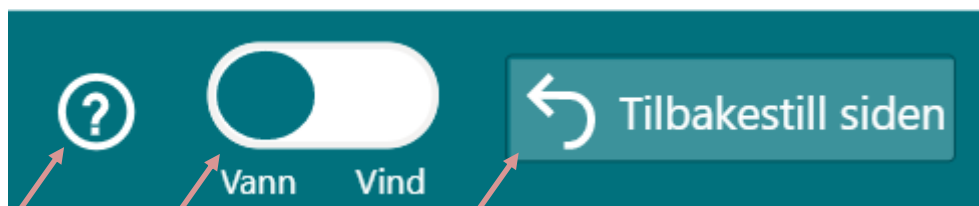
På forsiden kan man velge enten vann- eller vindkraft. Brukeren kan når som helst bytte mellom de to ulike typene kraft ved å trykke på bryteren i toppmargen.

I dette dokumentet bruker vi vannkraft som eksempel, men sidene er like for vindkraft. Bildet under viser hovedsiden til den interaktive løsningen. Videre skal vi gi en mer detaljert forklaring på de ulike elementene.

Kakediagrammet viser fordelingen av eierskap etter kategori basert på [slutteierskap](#).

Tabellen viser de største eierne basert på [hovedeierskap](#). Datagrunnlaget for tabellen er altså ikke det samme som for kakediagrammet.

Se mer informasjon om denne siden

Bytt mellom vind- og vannkraft

Tilbakestill siden. Dette fjerner valgene gjort i margen til venstre.

Kraftverk
Alle ▾

Fylke
Alle ▾

Kommune
Alle ▾

Valgt produksjon
136,01 TWh

Total produksjon
136,01 TWh

Andel valgt produksjon
100 %

Gi oss tilbakemelding

For nedlasting av data trykk på "..." i øvre høyre hjørne av figur/tabell

I nedtrekksmenyene til venstre kan man velge hvilke kraftverk, fylker og kommuner som skal vises i løsningen. Disse valgene påvirker kakediagrammet og tabellene på siden.

Valgt produksjon viser hvor mye produksjon brukeren har valgt lokalt på siden. Dersom man trykker, for eksempel, på Statlig i kakediagrammet vil kakestykket uthves, og andelen produksjon Statlig eier vil vises under «Valgt produksjon».

Total produksjon viser den totale produksjonen fra alle kraftverkene som er i drift og som derfor er med i løsningen. Her brukes midlere årsproduksjon referert tilsigsperioden 1981-2010 for vannkraft, og normalårsproduksjon for vindkraft.

Andel valgt produksjon viser hvor stor del valgt produksjon er av den totale produksjonen. Dette tallet vises i prosent, og er forholdstallet mellom «Total produksjon» og «Valgt produksjon».

På bunnen av forsiden kan man trykke på knappen vist under;

Trykk her for flere detaljer om eierskap i vannkraftverk

Da blir man sendt til en ny side som viser mer detaljert informasjon om slutteierkategorisering på forsiden. Her er det viktig å notere seg at **slutteierskap** danner datagrunnlaget for alle elementene på siden, i motsetning til forrige side. Som på forsiden kan man også filtrere dataen som vises med nedtrekksmenyene til venstre. I tillegg er siden interaktiv ved at man kan trykke i tabellene for å filtrere de andre tabellene. Dette er forklart nedenfor.

Eierskap i vannkraft - detaljer

Kraftverk: Alle
Fylke: Alle
Kommune: Alle

Valgt produksjon: 136,01 TWh
Total produksjon: 136,01 TWh
Andel valgt produksjon: 100 %

Hvordan bruke verktøyet:
På denne siden ser man hvilke slutteiere som utgjør grunnlaget for kategoriseringen på forsiden. Med andre ord viser tabellene og kakediagrammet på denne siden flere detaljer fra den samme dataen som finnes i kakediagrammet på forsiden.

- 1) Ved å trykke på et **kraftverk** i nedtrekksmenyen til venstre kan man se de største slutteierne til kraftverket og hvilken kategori de faller under.
- 2) Ved å trykke på en **kategori** i kakediagrammet kan man for eksempel se de største kraftverkene som er utenlandsk eid, og de største utenlandske slutteierne.
- 3) Ved å trykke på en **slutteier** i tabellen til høyre kan man se hvilke kraftverk den er slutteier i, og hvilken andel den har i kraftverkene.

Kraftverk	Fylke	Kommune	Effekt MW	Produksjon GWh	GWh valgt	Prosent valgt
Tonstad	Agder	Sirdal	960,00	4 357,37	4 357,37	100,00
Kvilldal	Rogaland	Suldal	1 240,00	3 611,47	3 611,47	100,00
Aurland I	Vestland	Aurland	840,00	2 508,25	2 508,25	100,00
Svartisen	Nordland	Meley	600,00	2 466,15	2 466,15	100,00
Tokke	Vestfold og Telemark	Tokke	430,00	2 327,74	2 327,74	100,00
Rana	Nordland	Rana	500,00	2 183,80	2 183,80	100,00
Sy-Sima	Vestland	Eidfjord	620,00	2 158,19	2 158,19	100,00
Nedre Røssåga	Nordland	Hemnes	350,00	2 001,00	2 001,00	100,00
Aura	Møre og Romsdal	Sunnal	290,00	1 852,07	1 852,07	100,00
Brokke	Agder	Vålle	330,00	1 555,61	1 555,61	100,00
Vamma	Viken	Indre Østfold	344,00	1 506,80	1 506,80	100,00
Lysebotn 2	Rogaland	Sandnes	370,00	1 500,00	1 500,00	100,00
Nes	Viken	Nesbyen	250,00	1 492,91	1 492,91	100,00
Tvin	Vestland	Årdal	374,00	1 449,73	1 449,73	100,00

Slutteier	Kategori	Prosent
Statkraft SF	Statlig	39,32
OSLO KOMMUNE	Kommunalt	9,92
Privateier	Norsk privat	3,38
BERGEN KOMMUNE	Kommunalt	2,89
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET	Statlig	2,30
STAVANGER KOMMUNE	Kommunalt	2,08
AKERSHUS FYLKESKOMMUNE	Fylkeskommunalt	1,82
DRAMMEN KOMMUNE	Kommunalt	1,02
SANDNES KOMMUNE	Kommunalt	0,93
VIKEN FYLKESKOMMUNE	Fylkeskommunalt	0,83
Totalt		100,00

Fordeling av slutteierskap etter kategori

- Statlig: 41,9%
- Kommunalt: 41,4%
- Utenlandsk: 6,1%
- Norsk privat: 4,5%
- Fylkeskommunalt: 4,9%
- Offentlige investeringer: 0,8%
- Ukjent: 0,8%

De første fem kolonnene av denne tabellen viser informasjon om kraftverkene. For å kunne vise hvor mye av kraftverket som er eid av en spesifikk eier eller kategori, har vi tatt med kolonnene «GWh valgt» og «Prosent valgt». Er siden filtrert for en slutteier som eier 50 % av kraftverket, vil man se halvparten av produksjonen og 50 % i disse to kolonnene.

Trykker man på et kraftverk i tabellen kan man i de andre tabellene se de største slutteierne til kraftverket og hvilke kategorier de faller under.

Dette kakediagrammet viser samme data som forsiden. Ved å trykke på en kategori kan man for eksempel se de største kraftverkene som er utenlandsk eid, og de største utenlandske slutteierne i de andre tabellene.

Denne tabellen viser slutteierne som danner grunnlaget for kategorifordelingen. Her kan man søke opp en eier for å se den samlede slutteierandelen deres. I tillegg, ved å velge en eier, kan man i kraftverktabelen se hvilke kraftverk de er slutteier i, og hvilken andel de har i kraftverkene.

I eksempelet vist under har brukeren trykket på kakestykket «Statlig» i kakediagrammet nede til høyre.

3

Detaljert liste over vannkraftverk på slutteiernivå

Kraftverk	Fylke	Kommune	Effekt MW	Produksjon GWh	GWh valgt	Prosent valgt
Kvildal	Rogaland	Suldal	1 240,00	3 611,47	2 756,00	76,31
Tokke	Vestfold og Telemark	Tokke	430,00	2 327,74	2 327,74	100,00
Rana	Nordland	Rana	500,00	2 183,80	2 183,80	100,00
Tonstad	Agder	Sirdal	960,00	4 357,37	2 064,54	47,38
Nedre Røssåga	Nordland	Hemnes	350,00	2 001,00	2 001,00	100,00
Aura	Møre og Romsdal	Sunnadal	290,00	1 852,07	1 852,07	100,00
Svartisen	Nordland	Meløy	600,00	2 466,15	1 726,30	70,00
Sy-Sima	Vestland	Eidfjord	620,00	2 158,19	1 680,23	77,85
Skjomen	Nordland	Narvik	300,00	1 191,13	1 191,13	100,00
Mauranger	Vestland	Kvinnherad	250,00	1 145,97	1 088,82	95,01
Tysson II	Vestland	Ullensvang	224,00	1 068,96	1 068,96	100,00
Lang-Sima	Vestland	Eidfjord	500,00	1 366,14	1 063,59	77,85
Vinje	Vestfold og Telemark	Vinje	300,00	1 051,46	1 051,46	100,00
Saurdal	Rogaland	Suldal	640,00	1 335,08	1 018,83	76,31
Jostedal	Vestland	Luster	288,00	1 005,79	1 005,79	100,00
Oksla	Vestland	Ullensvang	206,00	972,97	972,97	100,00
Øvre Røssåga	Nordland	Hemnes	175,00	901,00	901,00	100,00
Trollheim	Møre og Romsdal	Surmadal	126,60	893,04	893,04	100,00
Brokke	Agder	Valle	330,00	1 555,61	811,23	52,15
Alta	Troms og Finnmark	Alta	150,00	762,35	762,35	100,00
Nore I	Viken	Nore og Uvdal	206,00	758,81	758,81	100,00
Mår	Vestfold og Telemark	Tinn	180,00	736,83	736,83	100,00
Høylen	Rogaland	Suldal	160,00	946,51	722,30	76,31
Straumsmo	Troms og Finnmark	Bardu	130,00	704,39	704,39	100,00
Nea	Trøndelag	Tydal	175,00	676,83	676,83	100,00
Høyanger K5A	Vestland	Høyanger	93,00	636,19	636,19	100,00

2

Slutteier	Kategori	Prosent
Statkraft SF	Statlig	93,91
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET	Statlig	5,49
OPPLYSNINGSVESENETS FOND	Statlig	0,40
STATKRAFT AS	Statlig	0,07
STATKRAFT INDUSTRIAL HOLDING AS	Statlig	0,07
BANE NOR SF	Statlig	0,04
STATSKOG SF	Statlig	0,01
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	Statlig	0,00
EQUINOR ASA	Statlig	0,00
ISTAD AS	Statlig	0,00
OPPLYSNINGSVESENETS FOND	Statlig	0,00
Totalt		100,00

1

Fordeling av slutteierskap etter kategori

Det gir følgende endringer på siden:

1 Kakestykket «Statlig» blir uthevet i kakediagrammet.

2 Kun slutteiere som tilhører denne kategorien blir vist i tabellen oppe til høyre.

3 Kraftverket «Kvildal» har nå fått disse endringene i tabellen til venstre:

- «Prosent valgt» har endret seg fra 100 % til 76,31 %. Dette er den samlede eierandelen i kraftverket for slutteiere som tilhører kategorien «Statlig», vektet etter produksjon.
- «GWh valgt» har endret seg fra 3 611,47 til 2 756,00. Dette er produksjonen som er eid av kategorien «Statlig», altså «Prosent valgt» multiplisert med «Produksjon GWh».

2. Datakilder og metodikk

Dette kapitlet beskriver metodikken og kildene bak eierskapsrapporten.

2.1. Datakilder

Informasjon	Kilde	Oppdateres
Direkte eiere av kraftverkene	NVEs kraftverksdatabaser med eierskapsinformasjon for vannkraft og vindkraft ¹	Fortløpende, ved melding om idriftsettelse for nye kraftverk eller ved skifte av eierskap for eksisterende kraftverk.
Eierskapsinformasjon for selskaper	Skattetatens aksjonærregister	Årlig. Gjeldende versjon er 31.12.2019.
Eierskapsinformasjon for selskaper som ikke er oppført i aksjonærregisteret, blant annet Delt Ansvar-selskaper	Purehelp.no	Oppdateres med notatene i Årsoppgjøret, fortløpende fra Regnskapsregisteret i perioden mars-august hvert år.
Industriell sektorkodebeskrivelse for selskaper, brukes til kategorisering	Enhetsregisteret hos Brønnøysundsregistrene	Fortløpende. Gjeldende versjon er 31.12.2019.

2.2. Kategorisering

Slutteierversikten viser hvor mye av kraftproduksjonen som eies av ulike sektorer, kalt slutteierkategorier. Vi deler inn slutteiere i sju ulike kategorier:

- Fylkeskommunalt
- Kommunalt
- Norsk privat
- Offentlige investeringsfond
- Statlig
- Ukjent
- Utenlandsk

Kategoriseringen skjer i to trinn. Først kategoriseres mange selskap i henhold til bestemte regler, og deretter kategoriseres de resterende selskapene etter industriell sektorkode i enhetsregisteret i Brønnøysundsregistrene. Se Vedlegg for kategoriseringsmetodikk.

¹ Kraftverksdatabaser med direkte eierskap ligger tilgjengelig under overskriften «Lenker» nedenfor Power BI-rapporten.

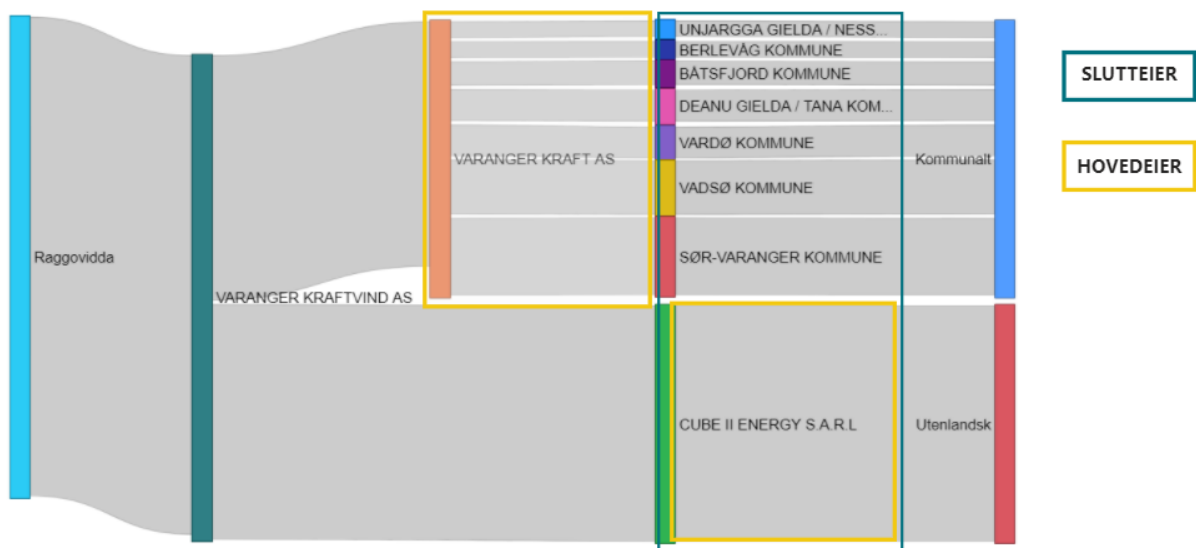
2.3. Selveierskap

Selveierskap, altså aksjer i eget selskap, blir fjernet fra antall aksjer i selskapet, slik at resterende aktører utgjør til sammen 100 %.

2.4. Eierkjeder og slutteiere

Hvert kraftverk er eid av et produksjonsselskap som eier konsesjonen for vassdraget eller vindkraften. Fra aksjonærregister finner vi eierne av selskapet, og eierne kan nøste opp eierskapet bakover i flere ledd.

På bildet under ser man eierkjeden til vindkraftverket Raggovidda som ligger i Berlevåg, i Troms og Finnmark. Her er VARANGER KRAFTVIND AS den direkte eieren, som også er selskapet som eier konsesjonen til kraftverket. VARANGER KRAFTVIND AS er videre eid med 51 % av VARANGER KRAFT AS, som er eid av ulike kommuner. Den andre delen er eid med 49 % av det utenlandske selskapet CUBE II ENERGY S.A.R.L.

For å finne ut hva slags type selskaper som eier kraften, ønsker vi å kartlegge de siste eierne i eierkjedene. I denne løsningen har vi kartlagt eierkjedene fem nivåer bakover, og de bakerste eierne kaller vi **slutteiere**. For noen kraftverk er eierkjedene lengre enn fem nivåer, men dette har vi her sett bort fra. Eiere av utenlandske selskap finnes ikke i norske aksjonærregister. Det kan derfor være andre bakenforliggende eiere av disse selskapene som ikke inngår i rapporten.

Slutteierne blir kategorisert, og ved å summere opp eierandelene vektet etter produksjon innenfor hver kategori, finner man fordelingen på eierskapet. For Raggovidda vil 49 % av kraftverket regnes inn i slutteierkategorien kommunalt, og 51 % regnes som utenlandsk eid.

For å finne kategorifordelingen for flere kraftverk vektet de etter normalårsproduksjon (GWh) for vindkraft, og midlere årsproduksjon (GWh), referert til tilsigsperioden 1981-2010, for vannkraft. Ved å gjøre dette kan man finne hvordan eierskapet er fordelt for alle kraftverkene i en kommune eller for hele landet.

2.5. Hovedeier – synliggjøring av eierskapet til selskaper som ikke er slutteiere

Mange av de store produksjonsselskapene innen vannkraft er eid av staten eller kommuner, og vises derfor ikke i slutteieroversikten. Vi definerer derfor begrepet **hovedeier**, som skal synliggjøre eierskapet til kraftprodusentene og andre eiere fra eierkjedene.

Som hovedregel er hovedeiere selskaper som selv ikke er eid med mer enn 50 % av noen annen eier. Dette gjør at for eksempel Skagerak Energi ikke er å finne i hovedeieroversikten, fordi selskapet er eid med mer enn 50 % (66 %) av Statkraft.

Det er likevel to viktige unntak fra denne regelen:

- Dersom selskapet er eid med mer enn 50 % av en kommune, fylkeskommune eller departement, vil selskapet likevel regnes som en hovedeier. Dette gjøres for at kommunalt, fylkeskommunalt og statlige eide kraftselskap skal defineres som hovedeiere.
- Delt Ansvar-selskaper (DA-selskaper) er ikke hovedeiere. Dette vil si at kraftproduksjonen eid av selskap med denne selskapsformen er fordelt til eierne av selskapet selv om ingen av dem eier mer enn 50 %.

2.6. Overstyringer

Hafslund ECO og Eidsvia har etter sammenslåingen en komplisert selskapsstruktur. Dersom man følger definisjonen av hovedeier, er disse to hovedeiere. I sammenhenger hvor man sammenligner de største vannkraftprodusentene er det naturlig å regne disse som én, og se på deres samlede produksjon. Derfor er all produksjonen regnet med hos Hafslund ECO AS i denne sammenheng, slik at de blir én hovedeier.

4. Anonymisering

Grunnet personvern er privatpersoner anonymisert i løsningen. Disse eierne dukker opp i løsningen som «Privateier(e)» under kategorien «Norsk privat», og «Utenlandsk(e) privateier(e)» under kategorien «Utenlandsk».

Følgende selskaper er anonymiserte:

- Norske selskaper som ikke har organisasjonsform AS eller DA og som inneholder personnavn i selskapsnavnet.
- Norske selskaper som har industriell sektorkode personlige foretak, personlige næringsdrivende, øvrige finansielle foretak unntatt forsikring, og som ikke har organisasjonsform AS eller DA.
- Utenlandske selskap som inneholder personnavn i selskapsnavnet.

Spesielt utenlandske selskaper er vanskelig å skille fra utenlandske privatpersoner i Aksjonærregisteret. Selskaper vi ikke klarer å identifisere som selskaper og ikke privatpersoner, blir derfor anonymisert i løsningen.

5. FAQ

5.1. Jeg leter etter informasjon om hvilke selskaper som er direkte eiere av kraftverkene. Hvor finner jeg dette?

Denne informasjonen er ennå ikke inkludert i oversiktene i Power BI-verktøyet. Se «Lenker» under rapporten for å laste ned en oversikt over kraftverk med direkte eiere.

5.2. Hvorfor finner man ikke store kraftselskaper slutteiertabellen?

I denne løsningen har vi fokusert på å vise slutteiere og hovedeiere. Dette betyr at hvis et selskap ikke er definert som slutteier eller hovedeier for et kraftverk, vil de ikke dukke opp, selv om de er med i eierkjeden. Flere av de store kraftselskapene er ikke slutteiere. De har bakenforliggende eiere, som ofte er kommuner eller Statkraft. Disse begrepene er forklart over i dette dokumentet.

5.3. Hvorfor er eierandelene forskjellige for den samme eieren i ulike tabeller?

Dette kommer av at vi operer med to ulike begreper for eierskap i denne løsningen. Noen eiere vil ha forskjellig eierandel om man ser i slutteiertabellen eller hovedeiertabellen. Forskjellen på disse begrepene er forklart lenger oppe i dette dokumentet.

For Statkraft er eierandelen større i slutteiertabellen enn i hovedeiertabellen. Dette kommer av at eierandeler på mindre enn 50 %, som i Agder Energi, er regnet med i Statkrafts andel i slutteiertabellen, men ikke i hovedeiertabellen.

6. Vedlegg

6.1. Kategoriseringsmetodikk

Kategori	Regelbaserte eiere	Eiere som har følgende industrielle sektorkodebeskrivelser i enhetsregisteret
Fylkeskommunalt	<ul style="list-style-type: none">Fylkeskommuner, navnet inneholder «fylkeskommune» i navnet.	
Kommunalt	<ul style="list-style-type: none">Kommuner, navnet inneholder «kommune».	<ul style="list-style-type: none">Kommunale foretak med ubegrenset ansvarKommunalt eide aksjeselskaper mv.Kommuneforvaltningen
Norsk privat	<ul style="list-style-type: none">Privatpersoner. Eiere med fødselsår som organisasjonsnummer og landkode NOR.	<ul style="list-style-type: none">BankerBorettslag o.l.Finansielle holdingselskaperFinansieringsselskaperIdeelle organisasjonerInvesteringsselskaper og aktive eierfondKredittforetakLønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.Øvrige finansielle foretak unntatt forsikringPersonlig næringsdrivendePersonlige foretakPrivate aksjeselskaper mv.Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformålSkadeforsikringselskaperVerdipapirfond

Offentlige investeringsfond	<ul style="list-style-type: none"> • Se vedlegg 6.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Livsforsikringselskaper og pensjonskasser
Statlig	<ul style="list-style-type: none"> • Finnmarkseiendommen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Norges Bank • Statens foretningsdrift • Statlig eide aksjeselskaper mv. • Statlige låneinstitutter mv. • Statsforvaltningen
Ukjent	<ul style="list-style-type: none"> • Eiere som ikke tilhører noen av de andre kategoriene og eierandeler hvor eier ikke er identifisert. 	
Utenlandsk	<ul style="list-style-type: none"> • Landkode er forskjellig fra NOR. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utlandet

6.2. Selskaper som er manuelt definert som offentlige investeringsfond

Organisasjonsnummer	Selskap
971525061	FOLKETRYGDFONDET
919174501	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEGLOBAL
920672094	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEGLOBAL
980854043	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORDEN
988425958	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORGE
880854062	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORGE
996415406	SPECIALFONDET KLP ALFA GLOBAL
916918127	KLP EIENDOM OSLO HOLDING AS
988394750	KLP EIENDOM AS
988420239	KLP TJUVHOLMEN ALLÉ 16 AS
839699832	KLP EIENDOM TRONDHEIM HOLDING AS
990122555	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEEUROPA
912651037	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEGLOBAL
987570113	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEGLOBAL
920672183	VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEGLOBAL
993821837	KLP BANKEN AS
990329389	KLP BEDRIFTSPENSJON AS
990643733	KLP EIENDOM OSLO AS
930081361	KLP UNIVERSITETSGATA 8 AS

956522560	KLP EIENDOMSSERVICE AS
935428831	KLP EIENDOM TRONDHEIM AS
993749532	KLP BANKHOLDING AS
889828382	KLP HUSET AS
967696676	KLP FORSIKRINGSSERVICE AS
977119820	Fondsfinans Utdannelsesfond
979860153	FONDSFINANS ASA PENSJONSKASSE
938465606	MP PENSJON PK